HÍRLEVÉL

2021/IV

Gyermekjogi
Civil
Koalíció

A GYERMEKJOGI CIVIL KOALÍCIÓ HÍREI

- **Koalíciónk vezetősége nyilatkozatot adott ki az EU Gyermekjogi Stratégiájának elfogadása támogatásáért és petíciót indított**

A vezetőség elhatárolódott a magyar igazságügyi miniszter vétójától, amelyben nem szavazta meg az európai igazságügyi miniszterek tanácsán a Stratégiát.
A petícióhoz 1300 aláíró csatlakozott.
https://www.peticiok.com/peticio_a_gyerekek_legfbb_erdekeben_-_az_eu_gyermekjogi_strategiajanak_elfogadasaert#form

- **Munkacsoportjaink üléseztek és számos online szakmai rendezvényt tartottak**

Az alternatív gondoskodásban élő gyermekek munkacsoportja három online tanácskozást rendezett, témáik a következők voltak: LMBTQ fiatalok helyzete a gyermekvédelmi szakellátásban, participáció rendszerszintű segítő és gátló tényezőinek vizsgálata, Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat megalakulása a gyermeki jogok védelme szempontjából. Mindegyik alkalommal tagjainkon túl koalíciós partnereket és területen dolgozó szakembereket szólítottunk meg. Törekvésünk, hogy a szakellátásban élő gyermekek és fiatalok sorstörténeiteit is megismerjük megszólításuk által. Részt vettünk továbbá egy online kerekasztal formájában a Gyermekjogi Konferencián is, ahol a tagok a számukra legfontosabb kutatási témákat, gyermekvédelmi problémákat járták körbe, mint például örökbefogadás kihívásai, fiatalkori bűnelkövetés, anyagi okok miatti kiemelések. Tervünk, hogy 2022-ben folytatjuk a megkezdett munkánkat többet között a traumatudatos gyermekvédelem megismerése, valamint a szakellátásban zajló strukturális átalakítás következményeinek feltérképezése által.
A gyermekjólét munkacsoport webinariumot tartott az EU Gyermekjogi Stratégiáját kiegészítő Gyermekgarancia programról és a magyar Gyerekesély Program helyzetéről, valamint a Koalíció nemzetközi konferenciáján kerekasztal-beszélgetést tartott Kende Ágnes, Bódis Kriszta és Gábos András kutatók-szakértők közreműködésével.

A GYERMEKJOGI CIVIL KOALÍCIÓ HÍREI

- **Nemzetközi konferenciát rendeztünk a Gyermekjogok Világnapja alkalmából - 2021. november 19.**

A konferencia fővendége Valeria Setti az Európai Bizottság gyermekjogi koordinátora volt.

Részletes program: https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/wp-content/uploads/2021/11/GYCK-Gyermekjogi-konferencia-2021-11-19.pdf

- **A Gyermekjogok Világnapja alkalmából 43 tagunk aláírta közös üzenetét, amelyet elolvashatsz itt:** https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/wp-content/uploads/2021/11/GYCK-Gyermekjogi-konferencia-2021-11-19.pdf

TAGJAINK HÍREI

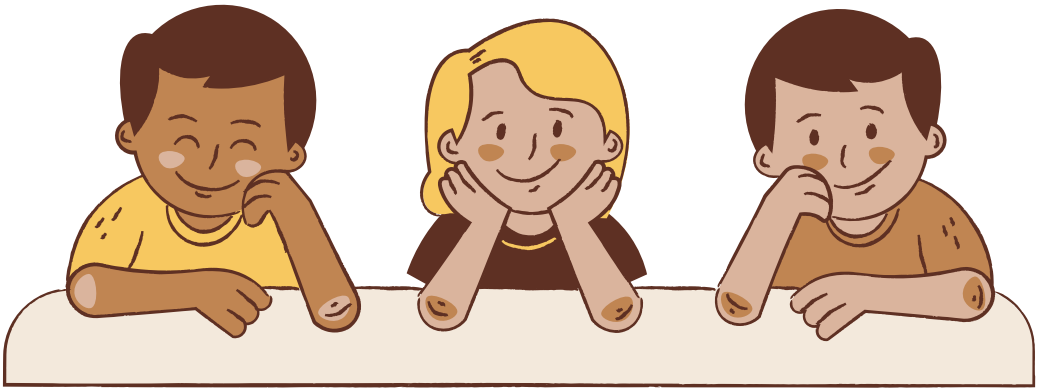

Európai Szülők Magyarországi Egyesülete (ESZME)

- **Somoskőiné Véninger Éva és Konti Helga az idei Varga Gábor-díjasok**

Kilencedik alkalommal adták át az Európai Szülők Magyarországi Egyesülete által alapított Varga Gábor-díjat november 20-án a Werk Akadémián. Ebben az évben egy hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozó salgótarjáni pedagógus, Somoskőiné Véninger Éva és egy gyógypedagógus, Konti Helga lett Varga Gábor-díjas. A díjat minden évben november 20-án adjuk át, amely jeles nap nem csak a gyerekjogok (és így áttételesen a szülők jogainak és kötelezettségeinek) világnapja, hanem – talán nem véletlenül - a névadó születési évfordulója is.
A bensőséges, diszkriminációmentes ünnepségen rengeteg szülő és diák vett részt, ám a hátrányos helyzetű salgótarjáni iskolából csak kevesen tudtak a fővárosba utazni erre az alkalomra. A kuratórium és az ESZME elnöksége megállapodott Somoskői Véninger Éva iskolájával, hogy tavasszal ellátogatnak Salgótarjánba, hogy Évát saját tanítványai is megünnepelhessék. A kiemelkedő munkát végző pedagógus munkája iránt a sajtó is érdeklődött, interjút készített vele a helyi lap éppúgy, mint az egyik országos rádióadó. Ez külön öröm, hiszen általában a jó hírek hírértéke csekély. A díjátadón a Future Memory program vezetője, Horgas Judit külön köszöntötte a salgótarjáni intézmény vezetőjét, Földi Erikát, akinek köszönhetően Éva tanítványai és szüleik részt tudnak venni ebben az esélyegyenlőségi programban.
A díjjal szülők, szülői közösségek javaslata alapján olyan pedagógusokat és más iskolai dolgozókat jutalmaz az ESZME, akik a szülőkkel való egyenrangú partnerségre alapozzák szakmai munkájukat. Európa (talán a világ) egyetlen olyan díját, amivel szülők jutalmaznak őket partnerként kezelő pedagógusokat, immár második éve új, korábbi díjazottakból álló kuratórium ítélte oda.
A díjazottakról bővebben itt olvashatnak
https://europaiszulok.wordpress.com/2021/11/20/somoskoine-veninger-eva-es-konti-helga-a-2021-es-varga-gabor-dijasok/

Európai Szülők Magyarországi Egyesülete (ESZME)

- **Friss szülői kutatás a koronavírus-intézkedésekről**

2021 novemberében az ESZME az első járványintézkedések bevezetése óta harmadik alkalommal készített nagymintás kutatást szülők részvételével, amelyben a szülők, mint a gyermeki jogok elsődleges védelmezői véleményét kérdezte az intézkedésekkel kapcsolatosan. A mostani kutatáshoz az adta az apropót, hogy ismét egyre több iskolában vezetnek be különböző intézkedéseket a koronavírusra hivatkozva, a covid ellen nem oltott gyerekek diszkriminációja egyre nagyon mértékű, ráadásul a pedagógusok esetleges kötelező oltásának híre is komoly hullámokat vetett a közvéleményben. Összességében elmondható, a szülők döntő többsége nem akar további, a gyerekeiket sújtó intézkedéseket az oktatásban. A szülők zöme nem kér a maszkból, a tesztekből, a karanténból, a digitális oktatásból és elegük van az oltással kapcsolatos nyomásgyakorlásból. Ezen belül a pedagógusok kényszeroltását sem támogatják.
Az ESZME azért mer ilyen bátran általánosan fogalmazni, mert 2021 áprilisi, az iskolák újranyitását megelőző kutatásuk egyetlen közvetlenül is ellenőrizhető eredményét azonnal visszaigazolta a valóság. Míg akkor a pedagógus szakszervezetek és egy állítólagos szülői szervezet azt állították, a gyerekek legfeljebb 20-25%-át engedik majd iskolába, a valóság az általunk mért 77%-hoz képest valamivel 75% felett volt.
Néhány olyan intézkedésről is megkérdezték a válaszadókat, amelyek más országokban jelenleg hatályban vannak. Ezek közül nagy támogatása van néhány intézkedésnek (ezek mind olyanok, amit a válaszadók említett hányada teljes mértékben, a többiek inkább támogatnának, és nincs, aki nem értene egyet vele). A szülők támogatnák, hogy a kormány tiltsa meg az intézményeknek a maszkviselés kötelezővé tételét, tiltsák meg, hogy a munkáltató, az iskola a dolgozók és a diákok oltottsági státuszáról információt kérhessen, valamint tiltsa meg a kormány, hogy gyerekeket, osztályokat egyetlen pozitív teszttel rendelkező gyerek miatt karanténba küldjenek.
A demográfiai adatok közül említést érdemel, hogy népességarányosan igen magas a válaszadók között az oktatásban vagy egészségügyben dolgozók aránya (nagyjából 10-10%), továbbá az, hogy az áprilisi felmérés óta riasztó mértékben megnőtt a munkanélküliek aránya a válaszadó szülők között, jelenleg 15,2%. A mostani kutatásban 18451 szülő vett részt.
Részletesebb gyorselemzés itt olvasható
https://europaiszulok.wordpress.com/2021/11/10/a-szulok-nem-latjak-szuksegesnek-az-ujabb-korlatozasokat-foleg-nem-a-gyerekeket-erintoeket/

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány

- **Mandiner, Pesti Srácok, Origo, Magyar Nemzet, Vasárnap.hu: minden helyreigazítási pert jogerősen megnyert a hamis hírekkel szemben a Hintalovon Alapítvány**

2020 októberében egymás után jelentek meg valótlan híresztelések a Hintalovon Gyermekjogi Alapítványról, miszerint gyerekvédelmi tevékenységbe bújtatott LMBTQ- propagandát végzünk óvodákban. A hazug állításokkal szemben a valóság az, hogy az alapítvány a gyermekvédelemben dolgozóknak és a 3. kerületi óvodákban dolgozó óvodapedagógusoknak szervezett átfogó képzést a gyermekvédelemről és a gyermekvédelmi irányelvekről, egy konkrét szexuális visszaélési ügy kapcsán érkezett megkeresést követően. A hamis hírek terjesztésével kapcsolatban a Hintalovon sajtóhelyreigazítási-pert indított a pestisracok.hu, a Magyar Nemzet.hu, a mandiner.hu, a vasarnap.hu és az origo.hu oldalak ellen. A pereket mind jogerősen megnyerte, és a médiumokat arra kötelezte a bíróság, hogy a valótlan állítások helyreigazítását közzétegyék a felületeiken.
Részletek: https://hintalovon.hu/2021/12/03/mandiner-pesti-sracok-origo-magyar-nemzet-vasarnap-hu-minden-helyreigazitasi-pert-jogerosen-megnyert-a-hamis-hirekkel-szemben-a-hintalovon-alapitvany/

- **Olimpikonok, sportszakértők, a MOB és a Hintalovon Alapítvány összefogása a gyerekekért: indul a NEMECSEK Sport Program**

Több mint egyéves előkészítő munka után 2021. novemberében a Hintalovon Alapítvány új gyermekvédelmi programot indított útjára NEMECSEK Sport néven, melynek célja, hogy a sportélet kiválóságaival és a Magyar Olimpiai Bizottság Esélyegyenlőségi Bizottságával közösen tegyenek a gyerekek védelméért a sport terén. Céljuk egy olyan új gyermekvédelmi irányelv összeállítása, amelyben a sport minden résztvevőjének szempontja érvényesül, és amely biztonságosabbá teheti a sport világát a gyerekek számára.
Részletek:
https://hintalovon.hu/2021/11/24/olimpikonok-sportszakertok-a-mob-es-a-hintalovon-alapitvany-osszefogasa-a-gyerekekert-indul-a-nemecsek-sport-program/

- **Friss kutatási eredmények: nem mindig tudjuk, mi a gyermekbántalmazás, nem is teszünk ellene**

A gyerekjogok világnapján, 2021. november 20-án a Hintalovon bemutatta a gyerekbántalmazás társadalmi elfogadottságáról, a közösségi gyerekvédelem lehetőségei érdekében indított átfogó kutatásának eredményeit. Fel kell ismernünk, hogy a gyerekek védelme a társadalom közös felelőssége is. Ahhoz, hogy minél hatékonyabban segíthesse őket az alapítvány, átfogó kutatást indított a gyerekek és a felnőttek erőszakhoz kapcsolódó ismereteiről és véleményéről. Az online kérdőíveket kb. 12 ezren töltötték ki, és egy kiválasztott településen 3 fókuszcsoportos beszélgetés zajlott. A kutatás többek között rámutatott, hogy a válaszadók szerint 10-ből 6 szülő elfenekeli, megüti, megpofozza a gyerekét Magyarországon, átlagosan 10-ből 2 felnőtt lépne csak közbe vagy értesítené a hatóságokat akkor, ha gyerekkel szembeni erőszakot tapasztalna, és minden 10. gyerek úgy érzi, hogy alig számíthat támogatásra a környezetétől.
Részletek:
https://hintalovon.hu/2021/11/20/nem-mindig-tudjuk-mi-a-gyermekbantalmazas-nem-is-teszunk-ellene/

- **CLEAR Rights: Gyerek tanácsadókkal a hatékonyabb jogi segítségnyújtásért**

A CLEAR-Rights projekt feladata a gyerekek számára nyújtott jogi segítség elősegítése Európában, melyhez 2021 őszén a Hintalovon is csatlakozott. A nemzetközi projekt fő célja a bűncselekménnyel gyanúsított gyerekek ügyvédhez való egyenlő hozzáférésének javítása a minőségi és ingyenes jogsegélyhez való hozzáférés megerősítésével. A Terre des hommes szervezet budapesti irodájának koordinálásában megvalósuló projekt részeként Gyerek Tanácsadó Testületeket hoznak létre Franciaországban, Magyarországon és Romániában. Magyarországon a testület felállítását és működését a Hintalovon Alapítvány koordinálja, jelenleg 11 gyerekkel dolgoznak együtt. A program az Európai Unió Igazságügyi Programjának támogatásával jött létre.
Részletek:
https://hintalovon.hu/2021/11/15/clear-rights-gyerek-tanacsadok-a-hatekonyabb-jogi-segitsegnyujtasert/

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány

- **A Hintalovon Alapítvány az Európa Tanács partnere lett, hogy segítse a gyerekek véleményének figyelembevételét**

Az Európa Tanács Hintalovon Alapítványt bízta meg azzal, hogy támogassa a gyerekek részvételét a gyermek legfőbb érdekére vonatkozó ajánlásaik kidolgozásában, melyet a szülői különválás, valamint a gondozási eljárások kapcsán fogalmaz meg. A Hintalovon feladata, hogy összegezze a korábbi releváns kutatásokat, kidolgozza a gyerekek bevonásának módszertanát, és támogassa ebben a folyamatban a gyerekkonzultációkat végző nemzetközi partnereket.
Részletek:
https://hintalovon.hu/2021/11/15/a-hintalovon-alapitvany-az-europa-tanacs-hivatalos-partnere-lett/

- **Magyar nyelvű videó a Gyermekjogi Egyezményről**

2021. október 7-én volt 30 éve, hogy Magyarország csatlakozott az ENSZ Gyermekjogi Egyezményéhez. A Hintalovon Alapítvány az évfordulóra elkészítette a Gyermekjogi Egyezményről szóló videósorozat magyar adaptációját, összefoglalta a gyerekjogok körüli gyakori tévhiteket, és azt, hogy miben állunk jól, és hol vannak komoly hiányosságok a gyerekjogok ismertsége és elismerése terén.

Részletek:
https://hintalovon.hu/2021/10/06/30-ev-sem-volt-eleg-arra-hogy-megtanuljuk-a-gyerekek-jogait-1991-oktober-7-en-irta-ala-magyarorszag-az-ensz-gyermekjogi-egyezmenyet/

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)

- **JELes jövőt a jelnyelvhasználó gyermekeknek!**

A magyar jelnyelv a magyar kultúra része, nyár óta államilag elismert idegen nyelv, egy közösség anyanyelve. Mint ilyen lehetővé teszi a kommunikációt, egymás megértését és az önkifejezést. Az információ, az ismeret- és tudásanyag befogadása a gyerekek számára azon a módon és kommunikációs csatornán a leghatékonyabb, ahogy a világot értelmezni tudják. A siket gyerekek esetében ez elsősorban a jelnyelv. Használata az oktatásban azonban még ma is sok esetben alul marad a szájról olvasás módszerével szemben. Mellőzése nemcsak megnehezíti a megértést, de sok esetben a tanulmányok megszakításához, és így a munkaerő-piaci esélyek csökkenéséhez vezet.
Annak érdekében, hogy ez a tendencia változzon, fontos, hogy a siket gyermekek a közoktatásban mint anyanyelvet tanulhassák a jelnyelvet, amelyhez anyanyelvi szinten jelelő siket pedagógusokra és halló oktatókra is szükség van. A SINOSZ, november 9-re, a magyar jelnyelv napjára készített videójában, a jelnyelv oktatásban betöltött szerepére hívja fel a figyelmet:
https://www.youtube.com/watch?v=VCtH18W8WTs&t=1s

- **Az integráció egyenlő esélyű hozzáférést is jelent?**

A SINOSZ évek óta küzd azért, hogy az integráltan tanuló siket és nagyothalló gyermekek számára is biztosított legyen az oktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés. Nyári hírlevelünkben örömmel számoltunk be a Jelnyelvi törvény módosításáról, aminek köszönhetően javulni fognak a siket, nagyothalló és siketvak gyermekek esélyei az oktatásban, hiszen a tanulmányokra tekintettel több térítésmentes jelnyelvi tolmácsolásra lesznek jogosultak. A módosítás eredményeként, két lépcsőben, 2022. január 1-jétől és 2023. január 1-jétől növekednek majd az igénybe vehető óraszámok, amelyre már nagyon várnak az érintett gyermekek és szüleik.
A törvénymódosítás és a hatálybalépés között fél év eltelik, mely majdnem lefed egy iskolai félévet. Ebben az időszakban azonban az integráltan tanuló jelnyelvhasználó siket, vagy írótolmácsot igénylő nagyothalló gyermekeknek már pár hét alatt elfogyott a térítésmentes órakerete.
A SINOSZ minden évben igyekszik felelősen elkölteni az adó egy százalékából nyert bevételét. Idén azokat az integráltan tanuló siket és nagyothalló tanulókat támogatja ebből az összegből, akiknek az iskolába jelnyelvi tolmácsra van szükségük az akadálymentes tanulás érdekében, azonban a térítésmentes órakeretüket már kimerítették.

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)

- **Szemléletformáló workshop védőnők és védőnőnek tanuló hallgatók részére**

2021. december 8-án a SINOSZ a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége közreműködésével online szemléletformáló workshopot szervezett védőnőknek és védőnőnek tanuló hallgatók részére.
A programon a résztvevők megismerhették a siket és nagyothalló személyek közösségét, kommunikációs igényeit. Az akadálymentes kommunikációhoz praktikus javaslatok hangoztak el, és maga az esemény is akadálymentes volt: jelnyelvi és írótolmácsok tették mindenki számára hozzáférhetővé a programot. Szó volt bővebben is a jelnyelvi tolmácsszolgáltatásról, hogy ki és hogyan vehet igénybe jelnyelvi tolmácsot, illetve a SINOSZ KONTAKT Tolmácsszoláltatását is bemutatták az előadók.
Miért is fontos mindez a védőnőknek? A védőnő olyan ember, aki egy baba megszületése után elsők között találkozik a gyermekkel és segíti a szülőket a szülévé válás folyamatába. Szakértelmükkel rövid idő alatt felismerik, hogyha a gyermek hallássérült. A program célja az volt, hogy munkájuk során segítséget kapjanak, hogyan tudják támogatni a szülőket: hova fordulhatnak, mit tehetnek ilyen esetben. De javaslatok fogalmazódtak meg azokra a helyzetekre is, ha az édesanya vagy édesapa élnek valamilyen fokú hallássérüléssel.

UNICEF Magyarország

- **Ébresztő-óra**

Az évek óta sikeresen futó Ébresztő-óra projektünk 2000 gyermeket ért el az évben. Az elmúlt időszakban 54 új tréner végezte el sikeresen képzésünket, akik közül 39-en szociális segítőként dolgoznak. Az ő részvételük különösen kulcsfontosságú a projektben, hiszen szakmájuk által rengeteg gyermekhez tudnak elérni az ország különböző részein.

- **Fiatal Nagykövetek program**

Az elmúlt időszakban megújult a Fiatal Nagykövetek programunk, idén 5 új diák csatlakozott
csapatunkhoz azzal a céllal, hogy korosztályukat képviseljék, így összesen 12-en dolgoznak velünk. Fiatal Nagyköveteink az elmúlt hónapokban nagyon aktívan vettek részt a szervezet életében, számos programunkat együtt alakítottuk, gyakran mondták el a véleményüket a médiában, rengeteg különböző kezdeményezéshez csatlakoztak, köztük a Gyermekjog Civil Koalíció gyermekjogi világnapon szervezett konferenciáján.
A honlapunkon bővebben lehet olvasni nagyköveteink médiamegjelenéseiről: https://unicef.hu/fiatal-nagykovetek.

- **Cyberbullying projekt**

A virtuális világban segít eligazodni a felnőtteknek az UNICEF Magyarország Kiber KRESZ tanfolyama, hogy minél hatékonyabban támogathassák a gyerekeket és fiatalokat az online bántalmazással szemben. Nemzetközi kutatások szerint az elmúlt időszakban mintegy 70%-kal gyakrabban fordult elő cyberbullying, mint korábban, fontos tehát szembesülni ezzel az egyre súlyosbodó problémával. A kampány gyakorlati útmutatót is kínál a szülőknek, a szakértői beszélgetések mellett 5 alkalmas online kurzusunk is segít a megelőzésben és az esetek kezelésében. Webinar sorozatunk beszélgetései és a kurzus a következő linken érhető el: https://unicef.hu/igy-segitunk/hireink/kiber-kresz-az-online-bantalmazas-ellen-szuloknek-segit-az-unicef-magyarorszag

UNICEF Magyarország

- **Jogsegély Központ**

Jogsegély szolgálatunk átlagosan havonta 6 gyermekjogokkal kapcsolatos levelet válaszol meg. A legtöbb megkeresést iskolai zaklatás, bántalmazás témában kapjuk, illetve gyakran segítünk sajátos nevelésű igényű gyermekek helyzetének megoldásában is. Honlapunkat a következő linken lehet elérni: https://unicef.hu/ezt-tesszuk-itthon/segitunk/unicef-jogsegely

- **Pro Bono Szupervízió - ingyenes mentálhigiénés szaktanácsadás**

Szupervízió programunk keretein belül továbbra is ingyenes mentálhigiénés szaktanácsadást kínáltunk pedagógusoknak, gyermekjóléti alapellátásban és gyermekvédelmi szakellátásban dolgozóknak. Az elmúlt időszakban megjelent összefoglaló tanulmányunk a projekt eddigi tanulságairól, mely a következő linken olvasható: https://unicef.hu/szupervizio-gyermekvedelemben-dolgozoknak

- **Rajtad áll a jövőd program**

Rajtad áll a jövőd! programunk sikeresen megnyerte a Velux Foundation 500.000 EUR összegű pályázatát, amely 5 éven át fogja segíteni munkánkat.

UNICEF Magyarország

- **Lélekemelő Program**

Az október 10-ei mentális egészség világnaphoz kapcsolódva olyan támogató programot indítottunk, amely segít a családoknak, szülőknek, pedagógusoknak és gyerekeknek egyaránt, hogy a világjárvány negatív lelki hatásaival megküzdjenek. Az UNICEF Lélekemelő Program keretében a szülők most ingyenes, kiscsoportos foglalkozásokon, szülői kompetencia fejlesztő foglalkozásokon vehetnek részt, hogy szakmai segítséghez jussanak akkor is, ha anyagi lehetőségeik egyébként nem engednék, hogy szakemberhez forduljanak. A programelemben partnereink a Vadaskert Gyermekpszichiátria, és a Kapcsolódó Nevelés Egyesület.
A Lélekemelő programunk másik eleme az iskolai lelki egészség órák indulása: a gyerekeket, fiatalokat interaktív iskolai foglalkozásokon segítjük abban, hogy az elmúlt időszak mentális kihívásait feldolgozzák. A harmadik pillér a pedagógusok számára fejlesztett öt részes online kurzus, melynek célja, hogy a tanárok tudatosabbak, képzettebbek legyenek a gyerekek és saját lelki egészségük megóvásában, fejlesztésében.

Igazgyöngy Alapítvány

- **Az Igazgyöngy karácsonya**

Minden gyereknek meg kellene élnie az ünnepek örömét…legyen az a Mikulás, a karácsony, vagy épp a születésnap. Ezek az élmények sokat építenék a szociális készségeket. De nincs mindenhol így. A leszakadó társadalmi csoportokban ezek az ünnepek nem emelődnek családi hagyománnyá.
Az Igazgyöngy Alapítvány ezen is dolgozik. Bár a hírlevél leadásáig még nem zárult le a karácsonyi adományok célbajuttatása, de már a végén vagyunk, és egy meggyőző részeredményről már be tudunk számolni.
A családokat vagy a gyerekeknek szánt cipősdoboz/ajándékzacskós adománnyal, vagy karácsonyi élelmiszercsomaggal érjük el, vagy mindkettővel. Mivel a legtöbb helyen, ahol dolgozunk, kiosztották a szociális tűzifát, a brikettadományt januárra tartalékoltuk.
A megajándékozott gyerekek száma már meghaladta az ezerötszáz főt, az élelmiszercsomagoké pedig a négyszázat. Több mint hetven csomagot postáztunk is, az ország különböző pontjaira, egyébként itt, a Berettyóújfalui Járás területén dolgoztunk. Még folyik a csomagok kiszállítása. A nagyobb játékokból pedig intézményi csomagokat állítunk össze, amelyeket olyan bölcsődébe, óvodába,
iskolába viszünk, ahol magas a hátrányos helyzetű gyerekek aránya.
A karácsonyi adományosztást támogatóinknak köszönhetjük. Sokan segítettek az idén is, magánszemélyek, iskolák, cégek. Partnerek voltak a célbajuttatásban az önkormányzatok, és az intézmények is.
A karácsony a segítő szervezetek számára a szolidaritás kihangosodását jelenti. Nagy öröm, hogy ebben a Coviddal nehezített életben mégis sokan gondolták, hogy segítenek. Sokak tettek azért, hogy legyen ünnep a karácsony ott is, ahol ez az élethelyzet miatt nem beépíthető az életbe.

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat

- **A WABERER'S 30 darab tablettel ajándékozza meg ösztöndíjasait a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat közreműködésével**

A Waberer's International Nyrt. és a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat (NGYSZ) 2007 óta működteti közös ösztöndíjprogramját, melynek keretében jelenleg 30 hátrányos helyzetű, de kitűnő tanuló diák kap havonta támogatást, tanéven kívül is.
A gyerekek a Gyermekmentő Szolgálaton keresztül pályázhatnak az ösztöndíjprogramba, és kitűnő tanulmányi eredményük megtartása esetén a Waberer's akár felsőfokú tanulmányaik befejezéséig is támogatja őket. A programnak köszönhetően a kiváló eredményeket elérő, ám hátrányos szociális helyzetű gyerekek, fiatalok, hasonló esélyekkel indulhatnak el az életben, mint szerencsésebb kortársaik.

Gyerekesély Közhasznú Egyesület (GYERE)

- **Az Amnesty International Magyarország 2021. decemberében új sorozatba kezdett olyan egyesületekről, alapítványokról, amelyek emberi jogi, esélyegyenlőségi vagy oktatási területen tevékenykednek. Elsőként a Szociopoly – Gyerekesély Közhasznú Egyesületet mutatták be.**

https://oktatas.amnesty.hu/hirek/szociopoly-gyerekesely-kozhasznu-egyesulet?fbclid=IwAR284sWDUuLqOYgJDxq6ctrtcR0_FUXV4_6iRKucCkaMKmTOOVC0rY8QEYA

- **A Szociopoly** érzékenyítő táblás és interaktív színházi társasjáték a szegénység és kirekesztődés témakörében. 2021-ben a pandémia miatt jóval kevesebb előadást tarthattunk meg, mint a járvány előtti években. A "Köszönjük Magyarország" pályázat támogatásával idén ősszel lehetővé vált, hogy hat előadást tartsunk - elsősorban iskolai osztályok számára. Jártunk a Berzsenyi Gimnáziumban, két alkalommal a Piarista Gimnáziumban, a Zsámbéki Premontrei Gimnáziumban, a Corvinus Egyetemen és a Tomory Múzeumban, ahol – másokkal együtt – a Karinthy Gimnázium egy osztálya játszott velünk. Köszönjük!

https://www.facebook.com/szociopoly/posts/968126640482540

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)

- **A TASZ megnyerte az otthongondozó anyák és gyermekeik perét az állam ellen**

Nem hagyhatja magukra a súlyos-halmozott fogyatékossággal élő embereket, és az őket gondozó édesanyjukat az állam! Az érintett családok emberi méltóságát, magánélethez való jogát, és egyenlő bánásmódhoz való alapjogát súlyosan megsértették az állami szervek azzal, hogy nem tartanak fenn a törvényeknek megfelelő ellátásokat – mondta ki a Fővárosi Törvényszék abban a perben, amelyben a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) képviselte őket. Az ítélet óriási hatással lehet több ezer, hasonló helyzetben lévő család életére.
https://tasz.hu/cikkek/megnyertuk-az-otthongondozo-anyak-es-gyermekeik-peret-az-allam-ellen

SOS Gyermekfalvak

- **Évente ezer gyerek hiába várja, hogy örökbe fogadják - Kutatás az örökbefogadásról**

Az SOS Gyermekfalvak több mint 1000 embert kérdezett meg örökbefogadással kapcsolatos elképzeléseikről. Tízből nyolc válaszadó – amennyiben nem lehetne természetes úton gyermeke – örökbe fogadna, kisebb arányban, tízből hat választaná az asszisztált reprodukciós eljárásokat, pl. a lombikprogramot. A megkérdezettek 5 %-a jelezte, hogy csak úgy fogadna örökbe, ha ismerné a gyermek vér szerinti szülőjét.

2016 óta először esett 1000 alá az örökbefogadások száma (901), miközben dupla ennyi az örökbefogadható gyerek (1778). Beszédes adat, hogy a gyerekek számánál jóval többen (3113 fő) várnak gyerekre. A nagy különbség oka, hogy az örökbefogadók többsége 3-4 évesnél fiatalabb, egészséges gyereket szeretne, viszont az örökbe adható gyerekek között több az idősebb, roma származású, kisebb-nagyobb betegséggel élő.

https://www.sos.hu/hirek/evente-ezer-gyerek-hiaba-varja-hogy-orokbe-fogadjak/

Magyar LMBT Szövetség

- Biztonságban a neten: Ú**tmutató az LMBTQI fiatalok védelméhez az online világban** címmel megjelent a Magyar LMBT Szövetség tagszervezete, a Háttér Társaság kiadványa. A kiadvány sok hasznos információt tartalmaz mindazok számára, akik az internetes oldalak, tartalmak biztonságos használatáról, eléréséről gondolkodnak, akik szeretnének ezzel kapcsolatban fiatalokkal beszélgetni, illetve tájékoztatást nyújtani nekik. A szakemberek tippeket kapnak ahhoz is, hogy milyen írásos anyagokat osszanak meg a diákokkal és a szülőkkel.

Pressley Ridge Alapítvány

- **Traumatudatosság és korai prevenció- ECLIPS projekt**

Az első 1000 nap a biztos alapok kiépülésének időszaka.
Miért kiemelkedően fontos időszak a koragyerekkor a bántalmazás és elhanyagolás okozta traumák feldolgozásában?
Élethosszig tartó hatás
Az első 1000 nap – vagyis körülbelül a fogantatástól a harmadik életévig tartó időszak – kiemelkedő fontosságú szakasz egy gyermek életében. Ekkor épülnek ki azok az idegrendszeri alapok, amik a további fejlődést és a képességek, lehetőségek későbbi kibontakozását teszik lehetővé. Az agy, a test, az érzelmi élet és a kognitív képességek későbbi zavartalan fejlődésének alapjai a korai gyermekkorban épülnek ki.
Tanulékony és sérülékeny
Párhuzamosan azzal, hogy a gyermeki agy ennyire tanulékony és fogékony ebben az időszakban, nagyon sérülékeny is. Az elhanyagolásból, krónikus stresszből, alultápláltságból vagy bántalmazásból eredő traumák képesek arra, hogy olyan beidegződéseket, "programokat" építsenek ki a fejlődő emberi idegrendszerben, testben, szövetekben, szervekben, melyek egészségügyi problémákhoz vezetnek, és aláássák az idegrendszeri fejlődés további lehetőségeit.
Szívinfarktus, cukorbetegség: a kiindulók ok gyerekkorból ered?
Tudjuk, hogy a test nem részenként, hanem teljes egységként funkcionál. Vegyük például az olyan betegségeket, mint a szívinfarktus vagy a cukorbetegség. Ezekre sokáig úgy tekintettünk, mint kizárólag helytelen életmód okozta egészségügyi problémákra. Ma már egyre több szakember belátja, hogy ezeknek a betegségeknek köze van koragyermekkori tapasztalatainkhoz is.
A gyermek első éve az egészséges testi és mentális fejlődés alapköve. Mint ahogy az anyanyelv megismerésének, úgy az érzelemkezelési módszerek, a kommunikáció és a logikus gondolkodás elsajátításának is ez az év a kritikus időszaka. Anyanyelvünkön azért tudunk - jó esetben - folyékonyan és helyesen kommunikálni egész életünkben, mert első évben elégséges és megfelelő ingerek értek minket ezen a téren, vagyis meséltek nekünk, beszéltek hozzánk.
Ha ez az alap a korai traumák miatt meggyengül vagy meghibásodik, az a további évek fejlődési lehetőségeit is aláássa. A kisgyermekek kiszolgáltatott lények: túlélésük, biztonságuk, testi és érzelmi jóllétük szüleiktől, gondozóiktól függ. Ezért ebben a szülők és gondozók felelőssége alapvető fontosságú.
Mivel egyre többet tudunk a koragyermekkori életszakaszban átélt traumák hosszú távú negatív hatásairól, az olyan ördögi problémák, veszélyforrások mint a szegénység vagy családon belüli erőszak egyre nagyobb figyelmet kapnak a szakemberek körében.

A mostani kiemelten fontos időszak
A jelenlegi covid-helyzetben kialakult pénzügyi nehézségek, társadalmi elszigeteltség, jövővel kapcsolatos bizonytalanság okozta stressz miatt a kisgyerekek lehet, hogy több feszültséggel, szorongással és agresszióval találkoznak otthonaikban.
A **csecsemők a legkiszolgáltatottabbak**
Bizonyára hallottuk már a legelterjedtebb tévhitet a koragyermekkori traumával kapcsolatban: „Még csak kisbaba, úgysem fog emlékezni rá." Egy csecsemő reakciója az őt ért ingerekre - például az ijedtségre - valóban különbözik egy nagyobb gyermekétől, hisz nem képes még szavakkal kifejezni a félelmet, szorongást, veszélyérzetet. Kutatások azonban azt bizonyítják, hogy a csecsemőkre nagyon is hatnak az őket felzaklató élmények. Lehet, hogy nem értik, hogy pontosan mi történik, de szivacsként szívják magukba az összes ingert a szülőktől, gondozóktól, és az őket körülvevő világból. A rendszeres negatív tapasztalatok súlyosan megterhelik a gyermeket. Ha a csecsemő eltárolt emlékei többnyire félelemből, stresszből, bizonytalanságból vagy fájdalomból születnek, az idegrendszer ehhez idomul, erre alapoz.
A múlt gyümölcsei velünk maradnak, bármilyenek legyenek is
Agyunk számtalan módon és helyzetben nyúl vissza múltbéli tapasztalatokhoz. Minden beérkező érzékszervi információ egy cselekvési mintát indít el, ezeket a mintákat pedig korábbi ingerekhez hasonlítja agyunk. Így válik az új minta új emlékké. A legtöbb csecsemőkori tapasztalatunk nem szavakkal kifejezhető és nem tudatos. Ezek az "emlékek" alkotják majd idegrendszerünk alapszerkezetét, amit egész életünkben használni fogunk. Az elhanyagolás vagy bántalmazás ezért csecsemőkorban sokkal súlyosabban hat a fejlődésben lévő agyra, mint azt egy felnőtt, már teljesen kifejlett idegrendszerrel tenné.

Ha többet szeretne megtudni az eredményeinkről – a 0–3 éves korosztály kockázatairól, a gondozók szerepéről és a talált megoldásokról – kövesse a https://www.facebook.com/ECLIPSPROJECT vagy a Linked-In oldalunkat, és látogasson el a www.eclipsproject.eu weboldalra.
Ez a cikk csakis az írójának véleményét tükrözi, az Európai Bizottság nem felelős az ebben az írásban szereplő információkért.

Dardedze Központ, Riga, Lettország
Leuven-Limburg Egyetem, Belgium
Pressley Ridge Magyarország Alapítvány
Unimore Egyetem, Olaszország

MEGFIGYELŐ INTÉZMÉNYEINK HÍREI

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

- **2021 negyedik negyedévében az alapjogi biztos több az oktatást, illetve a gyermekvédelmi intézmények, gyermekotthonok és speciális gyermekotthonok működését érintő egyedi, illetve átfogó vizsgálatát zárta le jelentéssel.**

A biztos jelentésében egy fogyatékossággal élő, nagykorúvá váló gyermek szülője beadványának vizsgálata nyomán állapította meg, hogy sérült esélyegyenlőség elve a gyermek oktatáshoz való hozzáférése, illetve bentlakásos intézményi ellátásának megoldatlansága, a jogorvoslati jog biztosítása kapcsán. Az ombudsman szerint az egyedi eset is olyan rendszerszintű problémára utal, amely miatt szükséges a szabályozás és az intézmények által követett aggályos gyakorlat felülvizsgálata is. A biztos felkérte a minisztert, hogy kezdeményezze a külön nevelésre jogosult sajátos nevelési igényű tanulók oktatását biztosító köznevelési intézmények felvételi körzetét meghatározó szabályok megalkotását, ami igazodik az érintettek tényleges, szűkebb lakókörnyezetéhez.

Egy súlyos visszaélésekről beszámoló beadvány nyomán a biztos átfogóan vizsgálta a Vas Megyei Gyermekvédelmi Központ Általános Iskola és Gyermekvédelmi Szakszolgálat Rumi Különleges Gyermekotthonának működését, annak személyi-tárgyi feltételeit, a gyermekek elhelyezésének körülményeit. Az ombudsman jelentésében több konkrét és rendszerszintű visszásságot tárt fel, ennek nyomán fogalmazta meg ajánlásait a szaktárca, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF), a fenntartó és az intézmény felé. A biztos felkérte az SZGYF főigazgatóját, hogy támogassa az egyes intézmények kezdeményezéseit és részvételét az intézményi férőhely-kiváltási stratégiában, különös tekintettel a magas támogatási szükségletű autizmussal élő személyek ellátásának megszervezésére.

A hozzá érkező jelzések alapján a biztos a Kossuth Lajos Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola működésének feltárására helyszíni vizsgálatot folytatott. Az ombudsman jelentésében megállapította, hogy korábbi állapotokhoz képest a tárgyi feltételek javultak, a fenntartónak azonban intézkednie kell az intézmény alacsony kihasználtságának, szakmai létszámának biztosítása érdekében. A vizsgálat azt is feltárta, hogy a Gyermekotthon Belső Iskolája a betöltött tanári álláshelyek száma, a szükséges szakos ellátottság tekintetében súlyos hiányosságokkal küzd. A Gyermekotthon a külső iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulói számára – az intézmény technikai adottságaiból is eredően – pedig nem volt képes az oktatás tantermen kívüli, digitális munkarendre való átállásának időszaka alatt az elvárt technikai követelményeket biztosítani. Az ombudsman ezek kapcsán is ajánlásokat tett.

Az oktatási ügyek közül kiemelhető az a jelentés, amelyben a biztos egy szülői panasz vizsgálata kapcsán feltárta: a jogi szabályozás nem kellően egyértelmű, hogy a kötelező felvételt biztosító iskolát a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye alapján kell megállapítani, ha mindkettővel rendelkezik. Az ombudsman alapjogilag aggályosnak tartja azt a tankerületi beiskolázási gyakorlatot, ami a szülőtől további elfogadható iskolák megjelölését kérte, jogállami szempontból pedig visszásnak a Klebelsberg Központ mindezt megalapozó ajánlását. A biztos a miniszter intézkedését kért, hogy a lakóhely és a tartózkodási hely fogalma kapcsán egyértelműen megállapítható legyen a kötelező felvételi iskola, figyelemmel a különélő szülők gyermekeinek váltott gondoskodásban történő nevelésére is.

Egy másik fontos ügyben az alapjogi biztos egy gyermekvédelmi gyám panasza alapján azt állapította meg a jelentésében, hogy jogsértő módon zárták ki az általános iskolából fegyelmi eljárás keretében a tanköteles korú gyámolt gyermeket. Az ombudsman vizsgálata feltárta, hogy mind az iskola, mind a tankerület eljárása sértette a kiszolgáltatott gyermek jogait, a fennálló magatartási problémákat segítségnyújtás helyett eltávolítással kívánták megoldani. A biztos hangsúlyozta, hogy hasonló esetekben a tanuló és tanulótársai oktatáshoz való jogának érvényesülése érdekében szükséges a tanuló segítése, a kiváltó okok feltárása és azok ismeretében a problémákra való megoldások keresése.

A biztos egy szülői panaszbeadvány nyomán folytatott vizsgálata során megállapította, hogy egy iskola a mulasztások körülményeire való tekintet nélkül, a tanítási év lejárta előtti napokban szüntette meg a digitális oktatásba önhibáján kívül bekapcsolódni nem tudó, „problémás” tanulójának jogviszonyát. Az ombudsman jelentése szerint az iskola digitális „hiányzásokkal” kapcsolatos jogértelmezése, illetve a jogviszony megszüntetésével kapcsolatos eljárása jogsértő volt, ezért a döntés felülvizsgálatát kérte. A biztos kezdeményezte, hogy a jövőre nézve a tantermen kívüli, digitális oktatási formában igazolatlan mulasztásként, hiányzásként semmilyen formában ne legyen értelmezhető önmagában az, hogy ha a tanuló nem vesz részt személyesen a foglalkozásokon.

Gyermekjogi
Civil
Koalíció

2021. december